

Batı'nın Ahlakını Aldık, Rezil Emellerimize Alet Ettik!

20 Kasım 2015
Kerem Altıparmak

Bir dönemin moda kalıbıydı "Batı'nın teknolojisini alalım ama ahlakını almayalım" derdi kimi aklı evveller. Akıllarındaki şey şuydu aslında; BMW gibi araba üretecektik ama mini etek giyip, viski içmeyecektik.

Ahlak bu kadar sığ bir şey değil şüphesiz. Teknolojiyi bilemem ama bal gibi de Batı'nın ahlakını aldık ve onu tek kelimeyle rezil ettik. Paris katliamı sonrasında geniş kitlelerin verdiği tepkiler, ahlaki çarpıtma konusunda ne kadar vahim bir noktaya geldiğimizi gösteriyor.

Çifte standart argümanı

Artık standart hale geldi. Ne zaman Türkiye bir hak ihlali konusunda eleştirilse; başta siyasiler olmak üzere geniş bir kesim başlıyor saymaya: "Şunu niye kınamadınız, buna neden ses çıkarmadınız, size gelince öyle oluyor ama vs." Genelde, ya bir vakanın çarpıtılmasına ya da bir çok örnek arasından mümkün olan en kötünün seçilip örnek gösterilmesine dayalı bu yöntem aslında bir ahlaki duruş iddiası taşıyor: Herkese eşit davranılsın.

İddia aslında şu; evet insanların hayatları değerlidir ama siz bizi eleştirirken başka durumlarda aynı tepkiyi göstermiyorsunuz. Bunun nedeni de bizim diğerlerinden farklı olmamız. Eğer burada yaşayanların ifade özgürlüğü, vücut bütünlüğü, din ve vicdan özgürlüğü için ses çıkarıyorsanız başta kendi ülkenizde olmak üzere Müslümanların mezalime uğradığı zaman da ses çıkarmanız lazım.

Bu iddiayı biraz soyutlayınca aslında şu sonuca varabiliriz: Özgürlük eşit şekilde herkesin hakkıdır, bunun için de örneğin Almanın, Fransızın, İngilizin tüm Dünya halkları ile dayanışması lazımdır. Bu ahlak manifestosundan da elimizde şu kalıyor: Özgürlük, eşitlik ve dayanışma (Liberté, égalité, fraternité).

O beğenilmeyen Batı'nın ahlakının yücelttiği değerler bunlar. İnsan haklarının da özü. Paris'te saldırıya uğrayan Fransızları bu değerleri gerektiği gibi korumamakla, herkese tanımamakla itham edebilirsiniz ama çifte standart argümanını kullandığınızda özünde yaptığınız Batı'nın ahlakını kullanmaktan bir şey değil. Bu söyleme göre Fransa, tam da yine kendi köklerinde bulunan özgürlük, eşitlik ve kardeşlik ideallerine aykırı davrandığı için eleştirilebilir. Ama bunu dediğiniz zaman Batı'nın geliştirdiği insan haklarının ahlaki değerlerinin yerine bir şey koymuş değilsiniz. Müslümanlar için talep ettiğiniz hak ve özgürlükler de İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde herkese tanındığı söylenen haklardan başka bir şey değil. Yani bütün bu sığ çifte standart söylemi Batı'nın ahlakını savunmaktan başka bir anlam taşımıyor, tam tersine bunun altını çiziyor. Batı'yı da bu değerlere sahip çıkmamakla itham ediyor.

Batı'nın ahlakını kötü emellere alet etmek

Batı'nın ahlakını aldığımızı göre bunda ne fenalık var diye düşünülebilir. Fenalık var çünkü bir sonraki adımda Batı'nın ahlakını bizzat o ahlakın yok edilmesinin meşruiyeti için kullanıyor bu yaklaşım. Üstüne üstlük de yerine bir şey koymadan.

Halihazırda çok sorunlu olan bu yaklaşım, salt Batı'ya sorgu düzeyinde kalsa bir yere kadar anlaşılabilirdi. Çünkü bu durumda tutarlı bir ahlak çağrısı olduğu söylenebilirdi. Bizi eleştirenler de aynı standartlara tabi olsun dendiği düşünülebilirdi. Ne var ki, aşağıda açıklayacağım iki kademeli ahlak çöküntüsü bu iyimser yaklaşımı anlamsız kılıyor.

Birinci aşama, Batı'dan beklediği ahlaki nesnellığın kendisi tarafından gösterilmemesi sorunu. Batıya durmadan onu neden kınamadım, bunu niye talep etmedim diyen siyasal çizginin, içinde Müslümanlık veya Türklük unsuru olmayan herhangi bir konuda girişimde bulunduğu, adalet yönünde talepte

bulunduğu tek bir örnek yok. Dahası, örneğin uluslararası suçlar işlediği sabit Omar al-Bashir'i, mağdurları Müslüman olmadığı için ağırlamakta bir sorun görmüyor bu yaklaşım.

İkinci aşama ise son Paris saldırısına verilen tepkide ortaya çıkan ve tahribatı çok da yüksek bir ahlaki sorun. Bu vakada Batı'ya yönelik tepki artık Batı'nın bize yönelttiği eleştirinin çürütülmesi için kullanılmakla kalmıyor, adil olmadığı düşünülen Batı'ya yapılan saldırıyı meşru görme düzeyine yükseliyor.

İstanbul'da oynanan Türkiye-Yunanistan dostluk maçındaki yuhalamaları meşrulaştırmaya çalışan görüşlerde bu ahlaki çöküntüyü açıkça görmek mümkün. Ölülerin anılmasına bile saygı göstermeyi çok gören geniş bir kitleyi haklı görenler yine klasik çifte standart argümanına sarılıyor. Daha bir ay önce Konya'da Ankara katliamı için yapılan saygı duruşunu da yuhalayan aynı zihniyette olanlar değilmiş gibi "Ankara'da Mehmet ölünce saygı duruşu olmuyor da Fransa'da Pierre ölünce neden saygı duruşu oluyor" demeye başlıyor. Söylenenin özü şu: Madem ki, bizim ölülerimize saygı gösterilmemiştir sizinkilere gösterilmemelidir.

Diplomatik bir dille Dünya'ya eşit özgürlük mesajı veren bu ahlaki duruşun daha saf ve açık halini ise sosyal medyada görebiliyoruz. Mesela biri şöyle diyor: "Ölen müslümanlar için olmaz hadi onu geçtim ulan sizin Ankara bombasından sonra hangi maçta saygı duruşu oldu?" Bir diğeri ise şöyle: "onlar şehitlerimiz için saygı duruşu yaptılar mı? biz niye pislik içinde alkollü halde ölen parislilere saygı duralım?" ve ekliyor: "batı ülkelerinde bir felaket olduğunda millet olarak hepimizin içini bir sevinç kaplamıyor mu? dürüst olalım ya."

Batı'nın ahlakını, Batı'ya dayanışma içinde eşit bir özgürlük talebi olarak sunduğunu ileri süren ahlaki anlayışın geldiği noktaya bakınız. "Madem ki, benim şehitlerimi kınamadın, ölümü hak ettin ve ben de buna sevinebilirim."

Görüldüğü gibi Batı'nın ahlak standartlarını alıp tam 180 derece ters bir noktaya esneten bir görüşe dönüşüyor başta çok saf gözükken bu yaklaşım. Herkesin eşit olarak özgürlüklere sahip olması için seslendirilen bir talepten, başkalarının yaşamlarının hiçbir şekilde sorumlu olmadıkları karar alıcıların eylem ve tutumlarından dolayı sonlandırılmasını meşru kılan bir noktaya savruluyor.

O halde o eski sözü revize etmenin zamanı da gelmiştir: "Acilen Batı'nın ahlakına ihtiyacımız var, eğmeden ve bükmeden. Teknolojisi zaten onu bir şekilde takip eder."